

İÇ ANADOLU BÖLGESİNDEKİ GENÇ NÜFUSUN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Melahat ÖNEREN

Yard. Doç.Dr., Kırıkkale Üniversitesi

İ.İ.B.F. İşletme Bölümü

melahatoneren@mynet.com

ÖZET

İçinde bulunduğumuz yüzyılda girişimciliğin değeri her geçen gün artmaktadır. Girişimci cesur ve yaratıcı bir kişidir. İnsanlık tarihi kadar eski olan girişimcilik ise piyasadaki risk ve belirsizliklere rağmen öncelikle varlığını sürdürmek, daha sonra kar elde etmek ve büyümek amacıyla yaratıcı ve yenilikçi bir işletme faaliyetinin yürütülmesidir. Bir ülkenin kalkınması ve gelişmesi için ekonomik değer yaratacak, büyümeye ivme kazandıracak hızla değişen koşullara uyum sağlayabilme dinamizmine sahip girişimciler yaratabilmesi son derece önemlidir. Bu çalışma İç Anadolu Bölgesi genç nüfusunun girişimciliğe bakışını, girişimcilik algısını ve genel olarak kendi işini kurmasının önündeki engelleri ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yenilik, Yaratıcılık, Cesaret, Girişimcilik

ABSTRACT

The century that we live in marks the ever increasing importance of entrepreneurship. An entrepreneur is a bold and creative person. Entrepreneurship, as ancient as human history, is a creative and innovative activity which is carried out for the purpose of first setting up and pursuing a business and then making profit and growing the business. The objective of this paper is to reveal the general views and perceptions of youngsters in Central Anatolia on entrepreneurship and to determine the barriers blocking setting up their own businesses. It is very important for a country to create entrepreneurs, who have the dynamism to create economic value for the country's progress and development and to adapt to the changing conditions for increasing the growing trend.

Keywords: Innovation, Creativity, Bravery, Entrepreneurship

GİRİŞ

Dünya ekonomisindeki dalgalanmaların ve artan işsizlik oranlarının çözümü, ülke kalkınması, ekonomi dinamiklerinin işleyişini güçlendirmek gibi ekonomik, sosyal, psikolojik ve teknoloji yaşama olumlu etkileri nedeni ile “girişimcilik” özellikle son dönemde çok popüler ve sıkça anılan bir kavram olmuştur.

Girişimcilik ruhu ile kurulan küçük ve orta ölçekli işletmeler modern ekonomilerin bel kemiğini oluşturmaktadır. Ölçek ekonomisi nedeniyle sermaye yoğun sektörlere girişin zor olması, kredi olanaklarının yetersizliği ve yüksek risk, büyük yatırımlar ile büyük işletmeler kurulmasını daha da zor hale getirmiştir. Bununla birlikte 21. yüzyıl; bilginin ve sermayenin hızla küreselleştiği ve özellikle bilgi dolaşımının önündeki tüm engellerin kalktığı bir dönemdir. Teknik bilgilere rahat ulaşım, gelişmiş ar-ge ve know-how olanakları, artan devlet destekleri ve KOBİ kredileri girişimcilere kendi işlerini kurma yolunda büyük imkanlar sağlamaktadır. Dünya ekonomisindeki genel eğilimleri incelediğimizde, pek çok ülkede devletin üretimden çekildiğini, ekonomide daha çok düzenleyici rol oynamaya çalıştığını görmekteyiz.

1. TARİHÇE

Girişimcilik alanında yapılan çalışmalar ve araştırmalar genellikle şu tür sorulara yanıt aramıştır. “Neden bazı insanlar fırsat görme ve bunları hayata geçirme konusunda daha ön plana çıkmaktadır?”, “Neden bazı insanlar hayal ettikleri fikirleri hayata geçirmede daha başarılı olurlar?”, “Bazı girişimcilerin başarılı, bazılarının ise başarısız olmasının temeli nedir?”, “Girişimcilik insanı ve insanın içinde yer aldığı sosyal yapı ve toplumu nasıl etkilemektedir?” (Arıkan, 2004: 45).

Günümüze kadar girişimcilik konusunda çok çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. 18. yüzyıl başlarında Fransız ekonomist Richard Cantillon tarafından kullanılmıştır. Cantillon bu kavramı “belirsizlik ortamında fırsatların farkına vararak bunları hayata geçirmek üzere risk almaya hazır olan kişi”nin tarifinde kullanmıştır. Ona göre girişimci birey, gelir elde etmek için yeterli kaynağı olan ancak fırsatları değerlendirme gücü ve eğilimi olmayan sermayedar ile fırsatlar arasında bir köprü vazifesi görmektedir (Coulter, 2003: 6).

19. yüzyılda ve 20. yüzyılın başlarında girişimci ve yönetici kavramları birbirinden ayrı olarak tanımlanmıyordu. Girişimciler kendi kurdukları işletmeleri yönetiyorlar, organizasyon, denetim, planlama

gibi yönetim fonksiyonlarını yerine getiriyorlardı. 20. yüzyılın ortalamalarından itibaren girişimci kavramı, yenilikçi kavramı ile beraber kullanılmaya başlandı. Girişimci yeni bir icadı kullanan, ya da daha genel olarak yeni bir ürün üreten kişidir (Yurtseven, 2007: 55).

Girişimcilik kelimesi 1980'lerden sonra ise tüm dünya genelinde yoğun olarak kullanılır olmuştur. Sovyetler Birliği'nin dağılması, Çin ve Vietnam gibi ülkelerin sosyalist rejimlerini yumuşatmaları, dünya ekonomisindeki dalgalanmalar ve artan işsizlik oranları girişimciliğin önemini artırmıştır. Pek çok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede girişimciliği artırmak için teşvik araçları kullanılmaktadır (Dilsiz ve Kölük, 2008: 3).

Max Weber 1905 yılında yayınlanan ve ekonomik sistemlerden kapitalizmi çok farklı boyutları ile derinlemesine ele alan "Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu" adlı eserinde kapitalist sistem içerisinde girişimcilik ile ilgili çok çeşitli ipuçları vermiştir.

"Elde etme refleksi" ve "kazanç sağlama güdüsü"nü kapitalist sistemde girişimciliğin itici gücü olarak ele alan Weber, bu unsurlardan doğan "sınırsız kazanma açlığı"nın kapitalizmin temeli olmadığını söyler. Dolayısı ile girişimciliği ekonomik bir sistemin parçası olarak ele alan Weber, kapitalizmin salt kazanç elde etme değil, kazancı sürekli ve verimli kılma olduğunu, girişimciliğin ise sahip olduğu güdülerle bu amaca hizmet ettiğini savunur (Tunç, 2007: 31).

2. GİRİŞİM VE GİRİŞİMCİLİK

Günümüze kadar girişimcilik konusunda çok çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Girişimcilik ekonomik gelişmenin temel dinamiği olarak kabul edilmektedir. Girişimciliğin günümüzde herkes tarafından yaygın olarak bilinen ve kabul görmüş tanımı ilk olarak 1755 yılında Fransız asıllı İrlandalı ekonomist Richard Cantillon tarafından yapılmıştır (Döm, 2008: 1). Cantillon'a göre girişimci malını belirli fiyattan alan, belirsiz bir fiyattan satan, kar elde etmekten arbitraja kadar bir dizi imkanların arayışı içinde olan ve bu bağlamda risk olan bir spekülatördür. Cantillon'un tanımında girişimci ile risk unsuru ilişkilendirilmektedir. Risk, istenmeyen bir durumun meydana gelme olasılığıdır (Sciascia ve De Vita, 2004: 4).

Bir ekonomiste göre, girişimci, hammadde, işgücü ve diğer kaynakları başlangıçta olduğundan daha değerli kılmak için bir araya getiren kişidir. Girişimci aynı zamanda yeni buluşları, değişiklikleri ve düzenlemeleri başlatır. Bir psikoloğa göre; girişimci, sahip olma, bir işi başarma ve deneme ya da başkalarının otoritesinden kaçma isteğinde olan kişidir. Kapitalistlere göre girişimci, başkaları için

zenginlik yaratan, kaynakları kullanmanın daha iyi bir yolunu bulan, verimsizliği azaltan ve başkaları için istihdam yaratan kişidir (Yurtseven, 2007: 60). Girişimcilik öncelikle insan iradesinin bir sonucu olarak ortaya çıkan ve bireylerin geçmiş bilgi birikimlerine göre oluşturdukları gönüllü bir insan davranışının neticesinde meydana gelmektedir (Minniti ve Bygrave, 2000: 25).

Son dönemlerde girişimcilik konusunun çok popüler olması ve topluma yeni bir keşif gibi algılanarak sunulmasının en belirgin ve asıl nedeni, girişimciliğin ekonomik, sosyal, psikolojik ve teknolojik değişim ve gelişimin ortaya çıkardığı gerçek bir dinamizm olması ile değişim ve yeniliğin gerçek özü ve temel dinamiği olduğunun yeni fark edilmiş olmasıdır (Schumpeter, 1991: 409).

Fransız ekonomist Baudeau, girişimciyi çeşitli yenilikler yaparak maliyetlerini azaltmaya, karlarını artırmaya çalışan bir yenilikçi (innovator) olarak tanımlamıştır (Sciascia ve De Vita, 2004: 4).

Yenilik kavramını geniş kapsamlı olarak ele alan kişi ise Schumpeter olmuştur. Schumpeter'a göre girişimcilik tanımının özünü yenilik kavramı oluşturmaktadır. Schumpeter'a göre girişimci;

- Yeni ürünler
- Yeni süreçler geliştirme
- Yeni ihracat pazarları ve mamül arz kaynakları bulma
- Yeni bir organizasyon yapısı oluşturma gibi, işletme açısından yeni kombinasyonlar yaratarak mevcut ekonomik düzeni yıkan kişidir (Schumpeter, 1947: 64).

Yukarıdaki girişimci tanımına bakıldığında "girişimcilik olayı", "girişimcilik süreci" ve "girişimci" olmak üzere 3 tür kavram ortaya çıkmaktadır. Bu kavramlar Bygrave ve Hofer 1991'e göre;

- Girişimcilik olayı; bir fırsatı değerlendirmek ve hayata geçirmek üzere yeni bir organizasyonun yaratılmasını ifade eder,
- Girişimcilik süreci; bir fırsatın görülüp algılanması veya farkına varılması ve bu fırsatı hayata geçirmek üzere bir organizasyon yaratılması için gerekli olan her türlü fonksiyonlar, aktiviteler ve aksiyonları kapsar,
- Girişimci; bir fırsatı gören ve onu hayata geçirmek üzere bir organizasyon yaratan kişiyi tanımlar (Bygrave ve Hofer, 1991: 13-14).

Girişimcilik özetle, girişimcinin ortaya koyduğu eylemin, hareketin, organizasyonun ve yarattığı yeni sonuçların genel adıdır. Aynı zamanda yapılan işe ve yaşama değer katma, yargı, umut ve beklentilerle diğer insanlar arasında öznel bir fark yaratmaktır (Top, 2006: 7).

3. GİRİŞİMCİLERİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

Edward Bono'ya göre girişimci ile bir yazar yada sanatkarın ortak tutkusu daha önce bulunmayan bir şeyi yaratmak düşüncesinin eyleme geçmesidir (Titiz, 1994: 6). Girişimcilerin temel özellikleri ise, maddeler halinde şu şekilde sıralanabilir (Yeniçeri ve İnce, 2005: 447-448).

- Örgütsel büyümeye ilişkin hızı doğru ayarlamak
- Hayal kurmak ve kurdurmak
- Strateji uygulamayı bilmek
- Fırsatları yakalamak ve değerlendirmek
- Kişisel sorumluluk alma duygusu
- Düşünceyi gerçekleştirme arzusu
- Vizyon ve misyon sahibi olma
- Yenilik oluşturma çabası
- Proaktif kişilik sergileme

Coulter (2003)'e göre başarılı girişimci özellikleri olarak "ısrarcı olma", "kaynak zenginliği", "yüksek enerji", "kendini yönetme konusunda isteklilik", "yetenek" ve "yüksek bağımsızlık isteği" olarak görülür (Coulter, 2003: 19).

Girişimcilerin farklı olmalarını sağlayan bazı demografik özellikleri onları tamamlayıcı niteliktedir Coulter 2003'e göre bireyin aile içinde doğum sırası, (Araştırmalar ilk çocukların girişimciliğe daha yatkın olduğunu göstermektedir). Cinsiyet, (Erkeklerin kadınlardan daha çok iş kurmaya yatkın oldukları), iş tecrübesi, Eğitim, (eğitim seviyesi yükseldikçe bilinçli girişimci olma olasılığı artar). Girişimci aile yapısı, (Anne ve babaları girişimci olan çocuklar girişimciliğe daha eğilimli olduğu görülür) gibi özellikler sıralanabilir (Coulter, 2003: 18).

Hisrich ve Peters (1998) ise girişimcinin temel yeteneklerini sınıflandırarak 3 başlık altında toplamıştır (Hisrich ve Peters 1998: 9-10);

- Teknik Konuları İlişkilendiren Yetenekler,
- Yönetim Yetenekleri,
- Bireysel Girişimcilik Yetenekleri

Girişimcilerde özellikle başarılı adım atan girişimcilerde bulunan ortak özellikleri Lambing ve Kuehl (2000) şu başlıklar altında toplamışlardır.

-Bir işi başarmaya ve onun için bir oluşum gerçekleştirmeye istek duyma,

-Olası başarısızlık ve hayal kırıklıklarına karşı güçlü olma ve amaçtan vazgeçmeme (motivasyon),
 -Belirli bir kararlılık içerisinde sürekli güven duygusu taşıma,
 -Risk belirleme ve üstelenme becerisi,
 -Yaratıcılık ve yaratıcılığı hayata uyarlama,
 -Değişimleri yeni ve önemli birer fırsat olarak görebilme,
 -Belirsizlik durumlarında soğukkanlı olma,
 -Başarı odaklı olma ve başarıyı ihtiyaç olarak görme,
 -Detaylara önem verme ve en iyisini gerçekleştirmeye çalışma
 (Lambing ve Kuehl, 2000: 15-21).

4. GİRİŞİMCİLİĞİN TEMEL FONKSİYONLARI

Entelektüel girişimcilerin yerine getirmesi gereken fonksiyonları şu şekilde sıralayabiliriz (Çelik ve Akgemci, 1998: 19).

Yeni Ürün ve Hizmet Üretimi: Girişimciler mevcut ürün ve hizmetler ile yetinmeyip, sürekli olarak farklı ve şaşırtıcı ürün ve hizmetlerin toplumsal ihtiyaçların karşılanmasında önemli görevleri yerine getirirler, aynı zamanda mevcut ürünlerin kalite ve niteliksel olarak yükseltilmesi neticesinde girişimciler bu yapıdan önemli kazanç elde ederler.

Yeni Üretim Yöntemlerinin Geliştirilmesi: Girişimciler sadece yeni ürün ve hizmetlerin üretilmesi ile değil, aynı zamanda ürün ve hizmetlerin üretilmesinde kullanılan üretim yöntemleri, pazarlama şekilleri, rekabet politikaları ve pazara sunum teknolojilerinin geliştirilmesini sağlarlar.

Hammaddelerin ve Benzeri Maddelerin Sağlanabileceği Yeni Kaynaklar Bulmak: Girişimciler gerek iç, gerek dış piyasada üretim koşullarını değiştirecek hammadde kaynaklarının bulunması ve denetlenmesi görevini de yerine getirirler. Hammadde kaynaklarını denetimleri altına alan girişimciler rakipleri karşısında önemli rekabet avantajı elde ederek, karlarını yükseltirler.

Yeni Pazarlara Ulaşmak: Yeni pazarlar bularak ülke içi ve dışında mal ve hizmet satışlarının artışını sağlamak girişimcilerin önemli fonksiyonlarından birini oluşturur. Bu manada modern iş yaşamında tüketicilerin satın alma güçlerini yükseltici çabaların desteklenmesi, ekonomik kalkınmaya ve büyümeye katkı sağlamak, gelir dağılımı adaletsizliklerini önleme ve daha dengeli dağılımların sağlanmasına katkı sağlamak gibi dolaylı bazı uygulamaların içinde yer almak girişimciler için yeni pazarların yaratılmasını sağlar.

5. GİRİŞİMCİLİĞİN ÖNEMİ VE GİRİŞİMCİLİK TÜRLERİ

Günümüzde girişimcilik, ekonomik kalkınmanın lokomotifi olarak hizmet vermektedir. Gelişmemiş ve gelişmekte olan ülke ekonomilerinin kalkınmasında, gelişmiş ekonomilerde ise refah ve zenginliğin korunmasının temel yol girişimcilikten geçmektedir. Bu nedenle dünyadaki tüm ülkeler girişimcilik konusunun önemini kavramışlardır ve bu doğrultuda vatandaşlarının girişimci ruhunu harekete geçirmek ve canlandırmak için çalışmalar yapmaktadırlar.

Büyük firmaların önündeki en büyük sıkıntılardan biri, girişimcilik ruhlarının sönmüş olmasıdır. Belli bir büyüklüğe ve pazar hakimiyetine ulaşan firmalar, kendilerini büyük yapan değerleri ve atımları unutup ataletle kapılabilir ve hantallaşabilir. Bunun olmaması için hem çalışanların hem de işletme sahibinin girişimciliğe bakışı pozitif olmalıdır ve işletme daima yeni yatırımlara ve değişimlere hazır olmalıdır.

Ülkedeki yeraltı ve yerüstü kaynakların değerlendirilmesi, istihdamın artırılması, kamunun istihdam yükünün azaltılması ve ekonomik verimliliğin artırılması hususunda da girişimcilere büyük görevler düşmektedir. Girişimciliğin yetersiz olduğu ülkelerde kamu, yüksek işsizlik oranlarını dengelemek için kendisi çok sayıda personel istihdam etmek durumunda kalabilir. Bu da kaynak israfına sebep olur ve vatandaşların girişimcilik ruhunun daha da fazla körelmesine neden olabilir. Yeni teknolojilerin geliştirilmesi ve kullanılması, Pazar boşluklarının yakalanması ve doldurulması hususlarında da girişimcilerin önemi büyüktür. Zira girişimci, toplumun gereksinim duyduğu, dolayısıyla talep edilebilir bir mal veya hizmeti bulup, üretmeye girişen ve yaratıcılığı ile buna ön ayak olan kişidir (Tutar ve Küçük, 2003: 162).

Girişimcilik davranışı üzerinde çalışmalar yapan araştırmacılar değişik türlerde girişimciler olduğunu öne sürmektedirler. Bu türleri kısaca özetlemek gerekirse (Tunç,2007:81);

- **Başlatan Girişimci;** Yeni bir oluşum yaratmak üzere girişimciliğin harekete geçirilmesidir.
- **Toy Girişimci;** Daha önce bir girişim başlatmamış, ilk kez bir girişimcilik sürecinde yer alan girişimcidir.
- **Alışmış Girişimci;** Daha önce girişimler başlatmış ve sürekli olarak yeni hamleler yapan girişimcidir.

- **Seri - Dizi Girişimci;** Sürekli olarak ve ard arda yeni bir girişimcilik sürecini başlatan girişimcidir, değişik alanlarda girişimler başlatır.
- **Yatırımcı Girişimci;** Bir fikre veya oluşuma sermaye olarak destek veren ve bu fikrin veya fırsatın hayata geçmesini sağlayan girişimcidir. Melek yatırımcılar (angel investor) ve risk sermayesi grupları bu kapsamda düşünülebilir.

6. TÜRKİYE'DE GİRİŞİMCİLİK

Türklerin Orta Asya'dan gelip Anadolu'ya yerleşmeye başlamalarından itibaren sanatkarlık tarzındaki girişimcilik Anadolu'da yaygın olarak görülmektedir. Selçuklu Devleti ve Osmanlı Devletinde bir esnaf ve sanatkar teşkilatı olan Ahilik Teşkilatı girişimcilik konusunda etkin ve başarılı olmuştur. Ahilik teşkilatı kendi içerisinde bir kalite ve fiyat standardı oluşturarak düzenleme ve denetlemeler yapmıştır. Daha sonra Osmanlı İmparatorluğu döneminde ticaret şeklindeki yaygın girişimcilik Türk olmayan Osmanlı vatandaşlarının eline geçmiş ve Türk toplumu uzun yıllar boyunca ticaret hayatının dışarısında kalmıştır. Osmanlı devletinin son yıllarında kurulan işletmelerin ise büyük kısmı "milli" ve anonim Türk şirketlerdi (Tekin, 2004: 25).

Cumhuriyet döneminde girişimciliğin başlangıcı, Atatürk'ün önderliğinde İzmir'de 1. İktisat Kongresinin toplanması sonucu, Türkiye'de ekonomik gelişme ve kalkınmanın ancak girişimcilikle sağlanacağı kararıyla olmuştur (Tekin, 2004: 25). Cumhuriyetin ilk yıllarında emeklemeye başlayan Türk girişimcilik hareketi 1929 ekonomik bunalımından olumsuz etkilenmiştir. 1923 ten beri uygulanan iktisadi siyasetin çok fazla başarılı olamaması ve özel sektörün kendisinden beklenen girişimleri yerine getirememesi nedeniyle bu tarihten sonra devletçilik olarak adlandırılan, devletin yatırım ve girişimde daha fazla ön planda olduğu bir iktisadi politika benimsenmiştir. (Sunar, 2011: 69) Cumhuriyetin ilk yıllarında ülkemizde girişimcilik hareketleri sermaye yetersizlikleri nedeniyle daha çok devlet tarafından gerçekleştirilmiştir. Bölgesel kalkınma ve istihdamın artırılması, ülkesel kalkınmaya liderlik edilmesi ve özel girişimlerin cesaretlendirilmesi amacıyla kurulan pek çok kamu iktisadi teşebbüsü Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki girişimciliğin örnekleridir.

Ülkemiz, 70 milyonun üzerindeki nüfusu ve dinamik nüfus yapısı ile iyi bir tüketim toplumu özelliği göstermektedir. Son yıllarda ekonomideki nisbi iyileşmeler ile beraber, kişi başına düşen gelirden önemli bir iyileşme gözlenmiş ve bu tüketim rakamlarına yansımıştır.

Bu da yeni girişimler için önemli bir pazar anlamına gelmektedir. Genç ve dinamik bir nüfus, sağlık, eğitim, gıda, hizmetler, ulaşım, turizm, iletişim ve bilişim alanlarında büyük bir talep anlamına gelmektedir (Tekin, 2004: 348).

Ülkemizde girişimciliğin önündeki en büyük engellerden biri kamu teşviklerinin yetersizliği ve düzensizliğidir. Tarım, sanayi ve ticaret alanlarında pek çok devlet desteği olmasına rağmen, bu desteklerin farklı kurumlar tarafından verilmesi ve duyurumun yeterince iyi yapılamaması girişimciliğin önündeki bir engeldir. Bu tarz teşviklerin planlanması ve koordinasyonunu tek elden yürütebilecek bir kamu örgütünün kurulması yerinde olacaktır. Bu örgüt aynı zamanda milli bir girişimcilik politikasının tesisini, üniversitelerin ve sivil toplum örgütlerinin desteğiyle gerçekleştirebilecek ve uzun vadeli bir yol haritası çizebilecektir.

Bununla birlikte ülkemizde girişimcilik hususunda yaşanan sorunları şu şekilde sıralayabiliriz (Tekin, 2004: 348).

- Girişimcilerin eğitim düzeylerinin düşük olması,
- Girişimcilik eğitimlerinin yetersiz olması,
- Sermaye yetersizlikleri,
- Girişimcilerin yetenek ve sorumluluk eksiklikleri,
- Söze dayalı iş yapma kültürü ve yazılı anlaşma yapılmaması,
- İş fikrini geliştirme uygulamadaki yetersizlikler
- Girişimcinin aile ve çevre desteğinden yoksun olması,
- Girişimcinin profesyonel davranmaması

7. İÇ ANADOLU BÖLGESİNDEKİ GENÇ NÜFUSUN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ ÜZERİNE ARAŞTIRMA

7.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, İç Anadolu Bölgesinde yaşayan genç nüfusun girişimcilik kavramına bakışı hakkında bilgi edinmek ve girişimcilik eğilimlerini ölçmektir. Araştırma ile beraber gençlerin girişimcilik kavramını nasıl algıladıkları da incelenmeye çalışılmıştır.

7.2. Yöntem

İç Anadolu Bölgesindeki gençlerin girişimcilik kavramına bakışını ve girişimcilik eğilimlerini ölçmeye çalışan bu çalışmada veri ve bilgilerin toplanmasında internet yolu ile anket yöntemi kullanılmıştır. Anket formu hazırlanırken, forma temel teşkil etmek için gerekli literatür taraması yapılarak girişimcilik kavramı, teşvikler ve iş

fırsatları, ailesel eğilimleri ve girişimciliğin önündeki potansiyel engeller gibi özellikleri temsil eden değişkenleri ortaya koyacak ifadeler ankete dahil edilmiştir. Anket için hazırlanmış özel web sitesi ve anket linki katılımcılar ile paylaşılmış ve kendilerinden web ortamında anketi doldurmaları rica edilmiştir. Anket soruları iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölüm katılımcıların yaş, eğitim durumu, ailelerinin geliri ve meslekleri gibi demografik bilgiler üzerinde dururken, ikinci bölümde katılımcıların girişimciliğe olan bakış ve girişimciliği algılama şekilleri 5 seçenekli likert ölçeği ile değerlendirilmeye çalışılmıştır.

7.3. Verilerin Toplanması

İç Anadolu Bölgesinin coğrafi genişliği, zaman kısıtlılığı ve ekonomik kısıtlar göz önüne alınarak anketin web ortamında katılımcılara ulaştırılmasına karar verilmiştir. İç Anadolu Bölgesindeki üniversitelere, öğrenci birliklerine ve öğrenci mesaj panolarına anket linki ulaştırılmış ve katılımcılardan anketi anonim olarak doldurmaları istenmiştir. Yarım bırakılan 160 anket çıkartıldıktan sonra uygulama sonucunda web sitesi veri tabanında 434 anket toplanmıştır. Araştırma sonuçları bu 434 anketin analizini içermektedir.

7.4. Hipotezler

Araştırma hipotezi İç Anadolu Bölgesindeki gençlerin girişimcilik eğilimlerinin gelişmemiş olduğu yönündedir.

H₀: İç Anadolu Bölgesindeki 18-35 yaş arası nüfusun girişimcilik eğilimleri gelişmemiştir ve bireyler ağırlıklı olarak girişimcili bir kişilik sahibi değillerdir.

7.5. Verilerin analizi ve Değerlendirilmesi

Araştırma hipotezlerinin test edilmesi sürecinde, anketle elde edilen veriler SPSS 17.0 paket programı kullanılarak frekans analizine ve ki-kare analizine başvurulmuştur. Frekans analizi ile bireylerin girişimcilik kavramına olan bakışları, kavramı algılayış biçimi ve girişimciliğin önündeki engelleri ile ilgili verilere ulaşılmıştır. Daha önce yaşanmış aile deneyimlerinin, eğitim farklılıklarının ve kişisel tecrübelerin girişimciliğe bakış açısı ile ilişkili olup olmadığının tespiti için ise ki-kare analizi uygulanmıştır.

Ki-Kare analizi yapılan çeşitli değişkenler ile girişimcilik eğilimleri arasındaki ilişkilerin test edildiği hipotezler şunlardır:

H₀: Yaş ile girişimci bir kişilik sahibi olma arasında ilişki yoktur.

H₁: Yaş ile girişimci bir kişilik sahibi olma arasında ilişki vardır.

H_0 : Cinsiyet ile girişimci bir kişilik sahibi olma arasında ilişki yoktur.

H_1 : Cinsiyet ile girişimci bir kişilik sahibi olma arasında ilişki vardır.

H_0 : Öğrenim Düzeyi ile girişimci bir kişilik sahibi olma arasında ilişki yoktur.

H_1 : Öğrenim Düzeyi ile girişimci bir kişilik sahibi olma arasında ilişki vardır.

7.6. Araştırmanın Sonuçları

Araştırma sonuçlarına ulaşılrken toplanan veriler önce frekans analiziyle sınıflandırılmış ve yorumlanmış, daha sonra ise ki-kare analizi ile çapraz tablolar oluşturulmuştur ve bu tablolar değerlendirilmiştir.

TABLO: A
Güvenlik analizi

Uygulamaya ilişkin gerçekleştirilen güvenilirlik analizi sonucunda elde edilen Cronbach Alpha değerleri aşağıdaki gibidir.

Güvenilirlik İstatistikleri

Cronbach's Alpha	Değişken Sayısı
,569	36

Tablo: 1
Yaş Dağılımı

	Frekans	Yüzde
18-23	152	35,0
24-28	192	44,2
29-35	90	20,7
Toplam	434	100,

Ankete katılanların % 35'i 18-23 yaş aralığında, % 44,2'si ise 24-28 yaş aralığındadır. Katılımcıların kalan % 20,7'lik kısmı 29 yaş üzerindeki genç nüfusu kapsamaktadır.

Tablo: 2
Cinsiyete göre dağılım

	Frekans	Yüzde
Bay	320	73,7
Bayan	114	26,3
Toplam	434	100,0

Tablo 2'den görüleceği üzere katılımcıların büyük kısmı erkektir. Erkekler ankete katılanların % 73'7'sini oluşturmuşlardır.

Ankete katılanların % 60,8'i üniversite mezunu yada üniversite öğrencisidir. Bunda en önemli etken anket tanıtımının üniversitelerde yoğun olarak gerçekleştirilmiş olmasıdır. Bununla birlikte katılımcıların % 16,6'sı lisansüstü eğitim almış eğitimli kesimi temsil etmektedir. Katılımcıların genel olarak yükseköğrenim görmüş kişilerden oluştuğu söylenebilir.

Tablo: 3
Öğrenim Düzeyine Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
Lise	42	9,7
Ön Lisans	56	12,9
Lisans	264	60,8
Lisansüstü	72	16,6
Toplam	434	100,0

Tablo: 4
Kişisel İş Deneyimine Göre Dağılım

	Frekans	Yüzde
1 Yıdan az	204	47,0
1-5 Yıl	122	28,1
6-10 Yıl	74	17,1
11-20 Yıl	32	7,4
20 Yıdan fazla	2	,5
Toplam	434	100,0

Ankete katılanların büyük kısmı 1 yıldan az iş deneyimine sahiptir. bu kesimi genellikle öğrenimi devam eden öğrencilerin oluşturduğu düşünülebilir. 1 ile 5 yıl arasında iş deneyimi olanlar tüm katılımcıların % 28,1'ini oluşturmuşlardır. Bu rakamlar değerlendirildiğinde uygulamanın iş deneyimine sahip çalışanları da içerdiği ve onların girişimciliğe bakışını da yansıtmakta olduğu söylenebilir.

Tablo: 5
Ailenin aylık gelirine göre dağılımı

	Frekans	Yüzde
Asgari Ücret	2	,5
580-800 TL	12	2,8
801-1200 TL	66	15,2
1201-1600 TL	82	18,9
1601-2600 TL	110	25,3
2600 TL ve üzeri	162	37,3
Toplam	434	100,0

Ankete katılan kesimin içerisinde, ailesi asgari ücret ile geçinenlerin temsil edilmedikleri gözlenmiştir. Bu çalışmanın bir eksikliği olarak nitelendirilebilir. Geliri 2600 TL'nin üzerinde olan ve yaşam standartları nispeten yüksek olan ailelerin üyeleri, ankette % 37,3 gibi yüksek bir oran ile temsil edilmektedir.

Anket katılımcıların % 16,6'sı devlet memurluğu hayalleri kurmaktadır. Özel sektörde ücret karşılığı çalışmak isteyenlerin oranı % 26,3 iken, kendi işini kurmak isteyenlerin oranı % 16,6'da kalmıştır. Aile mesleğini devam ettirmek isteyenlerin oranının oldukça düşük kalması dikkat çekicidir.

Tablo 6
Mesleki ideallere göre dağılım

	Frekans	Yüzde
Devlet Memurluğu	72	16,6
Özel Sektör	114	26,3
Akademisyen	58	13,4
Aile mesleği	2	,5
Bankacılık ve finans	22	5,1
Kendi işini kurma	72	16,6
Cevap Yok	94	21,7
Toplam	434	100,0

Tablo 7 göstermektedir ki, katılımcıların % 43,3'ünün anne ya da babası hiçbir zaman kendi işinin sahibi olamamıştır. Bu da katılımcıların büyük kısmının ücretli çalışan ailelerden geldiğini göstermektedir.

Tablo 7:
Anne ve babanın çalışma durumuna göre dağılım

	Frekans	Yüzde
Her ikisinde kendi işlerinin sahibi olarak çalıştılar	38	8,8
Yalnızca biri kendi işinin sahibi olarak çalıştı	138	31,8
Hayatlarının bir bölümünde ikisinden biri kendi işinin sahibi	70	16,1
Her ikisi de hiçbir zaman kendi işinin sahibi olmadı	188	43,3
Toplam	434	100,0

Katılımcıların % 10,6'sına göre girişimciliğin önündeki en önemli engel nitelikli eleman eksikliğidir. % 31,1'lik ve en büyük kesim ise sermaye sorunlarının ve kredi yetersizliklerini en önemli engel olarak belirtmişlerdir. Eğitim eksikliğinin önemine dikkat çekenler % 16,1, bürokrasiden şikâyet edenler ise % 12,4 oranındadır.

Tablo: 8
Türkiye'de girişimciliğin önündeki engellerin yorumlanması

	Frekans	Yüzde
Uzman / Nitelikli Eleman Eksiği		
Kredi ve Finansman Sorunları	46	10,6
Teknolojik Altyapı ve Donanım Eksikliği	136	31,3
Siyasi İradesinin Yetersizliği	30	6,9
Girdi Maliyetleri	38	8,8
Eğitim Eksikliği	46	10,6
Bürokrasi	70	16,1
Diğer	54	12,4
Toplam	14	3,2
	434	100,0

Tablo: 9
Girişimcilik kavramı hakkında yeterince bilgiye sahip olma durumu

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	84	19,4
Katılıyorum	202	46,5
Cevap Yok	40	9,2
Katılmıyorum	100	23,0
Kesinlikle Katılmıyorum	8	1,8
Toplam	434	100,0

Katılımcıların % 46,5'i girişimcilik kavramı hakkında bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir. Görüşe kesin olarak katılanları da eklersek toplamda katılımcıların % 65,9'u girişimcilik kavramı hakkında bilgi sahibidir. % 24,8'lik kesim ise girişimcilik kavramı hakkındaki bilgilerini yetersiz olarak değerlendirmektedir.

Katılımcıların sadece % 18,4'ü bölgelerindeki girişimcilik eğitimlerini yeterli bulmaktadır. Bu durumda, bu tarz eğitim programlarının artırılması ya da mevcut eğitimlerin duyurumunun daha iyi yapılması gereklidir önerisi getirilebilir.

Tablo: 10
Bulduğum bölgedeki girişimcilik eğitimleri (İş-Kur, Kos-Geb), yeterlidir

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	16	3,7
Katılıyorum	64	14,7
Cevap Yok	118	27,2
Katılmıyorum	166	38,2
Kesinlikle Katılmıyorum	70	16,1
Toplam	434	100,0

Katılımcıların yaklaşık % 32,7'lik kısmı, devletin girişimcilere yönelik teşvik ve desteklerinden haberdardır. % 45'in üzerindeki bir diğer kesim katılımcı ise bu teşviklerden yeterince haberi olmadığını düşünmektedir. Bu tarz teşvik ve destek programlarından gençlerin yeterince haberdar edilmesi son derece önemlidir. Duyurum ve ilan çalışmalarının daha iyi yapılması düşünülebilir.

Tablo: 11
Devletin, girişimcilere yönelik teşvik, eğitim vb. desteklerinden haberdarım

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	24	5,5
Katılıyorum	118	27,2
Cevap Yok	90	20,7
Katılmıyorum	138	31,8
Kesinlikle Katılmıyorum	64	14,7
Toplam	434	100,0

Ankete cevap verenlerin % 43,8'i bankacılık sektörünün iş kurma olanaklarından ve kredilerinden haberdar olduklarını belirtmişlerdir. Bu yargıya kesinlikle katılanların oranı ise % 9,2'dir. Toplamda, katılımcıların % 29,1'i ise bu fırsatlardan ve kredi olanaklarından haberdar değildirler.

Tablo: 12
Bankacılık sektörünün iş kurma kredileri ile ilgili bilgilere göre dağılım

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	40	9,2
Katılıyorum	190	43,8
Cevap Yok	78	18,0
Katılmıyorum	94	21,7
Kesinlikle Katılmıyorum	32	7,4
Toplam	434	100,0

Tablo: 13
Aldığım eğitim, kendi işimi kurmama yetecek düzeydedir

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	84	19,4
Katılıyorum	146	33,6
Cevap Yok	44	10,1
Katılmıyorum	112	25,8
Kesinlikle Katılmıyorum	48	11,1
Toplam	434	100,0

Katılımcıların % 36,9'u aldıkları eğitim ile girişimci olabileceklerine inanmamaktadır. Bu bağlamda, ilköğretimden itibaren girişimcilik, iş ve iş kurma üzerine eğitimler verilerek kişiler ücretli çalışmaya olan isteklerinden ve bağılıklarından kurtarılabilirler. İş ve yöneticilik ile ilgili eğitimler bu hususta önem kazanmaktadır.

Tablo: 14
Finansal açıdan kendi işimi kurabilecek durumdayım

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	26	6,0
Katılıyorum	62	14,3
Cevap Yok	50	11,5
Katılmıyorum	138	31,8
Kesinlikle Katılmıyorum	158	36,4
Toplam	434	100,0

Anketimize cevap veren katılımcıların % 68,2'si finansal olarak kendi işlerini kurabileceklerine inanmamaktadırlar. Bu da gençlerin akıllarındaki iş fikirlerini uygulamaya geçirecek finansal varlıktan yoksun olduklarını göstermesi açısından önemlidir. Gençlerin sadece % 20,3'ü finansal açıdan kendi işlerini kurabilecek durumdadır

Tablo: 15
Banka kredisi ile kendi işimin sahibi olmaya sıcak bakıyorum

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	22	5,1
Katılıyorum	124	28,6
Cevap Yok	62	14,3
Katılmıyorum	124	28,6
Kesinlikle Katılmıyorum	102	23,5
Toplam	434	100,0

Gençlerin % 33,7'si banka kredisi ile kendi işinin sahibi olmaya sıcak bakılmaktadır. % 52,1'lik kesim ise banka kredisine mesafeli yaklaşmaktadır. Bu yanlış algının düzeltilmesi için öncelikle

bankalara önemli görevler düşmektedir. Gençlere yönelik iş kredileri için esnek ödeme koşulları geliştirilmeli, hukuksal ve finansal yaptırımların esnekliği hakkında girişimciler bilgilendirilmelidir. Kısaca, toplumda bankalara ve banka kredilerine karşı gelişmiş olan yanlış izlenim yok edilmelidir.

Gençlerin yaklaşık % 70'i yeni bir işyeri açılırken gerekli olan yasal prosedürleri fazla bulmaktadırlar. Bu yargıya katılmayanların oranı ise % 12,6'dır.

Tablo: 16
Yeni bir işyeri açılırken gerekli yasal prosedürleri fazla buluyorum

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	174	40,0
Katılıyorum	134	30,8
Cevap Yok	72	16,6
Katılmıyorum	42	9,8
Kesinlikle Katılmıyorum	12	2,8
Toplam	434	100,0

Tablo: 17
Ekonomik başarısızlık, siyasal istikrarsızlık, eğitimsizlik, Pazar sorunları vb. nedenlerle kendi işimi kurmaktan korkuyorum

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	152	35,0
Katılıyorum	160	36,8
Cevap Yok	54	12,4
Katılmıyorum	48	11
Kesinlikle Katılmıyorum	20	4,6
Toplam	434	100,0

Katılımcıların yaklaşık % 72'si siyasal istikrarsızlık, başarısızlık ve pazar sorunları nedeniyle kendi işini kurmaktan çekindiklerini belirtmişlerdir. Bu tarz sorunların aşılması için siyasal açıdan güvenilir bir ortam oluşturulmalı, yerli ve yabancı girişimcilerin önerilerini görmeleri sağlanmalı, ekonomik piyasaların düzenlenmesi ve denetimine daha fazla özen gösterilmelidir.

Katılımcıların % 91,7'si genç girişimcileri devletin desteklemesi gerektiği görüşünü savunmaktadır. Bu oran oldukça yüksektir. Devlet genç girişimcilere uzun dönem geri ödemesiz krediler ve hibeler vererek onların yeni iş fikirlerini desteklemelidir.

Tablo: 18
Devlet, genç girişimcilere destek olmalıdır

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	278	64,0
Katılıyorum	120	27,6
Cevap Yok	22	5,0
Katılmıyorum	10	2,4
Kesinlikle Katılmıyorum	4	1
Toplam	434	100,0

Katılımcıların % 84,3'ü başarılı bir girişimin yolunun yeni bir iş fikrinden geçtiğini düşünmektedir. Bu oran yeniliklerin önemini farkedilmesi açısından önemlidir. Gençler yenilikçiliğin önemini kavramışlardır diyebiliriz.

Tablo: 19
Başarılı bir girişim için yenilikçi bir iş fikrinin şart olduğunu düşünüyorum

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	218	50,2
Katılıyorum	148	34,1
Cevap Yok	26	6,0
Katılmıyorum	26	6,0
Kesinlikle Katılmıyorum	16	3,7
Toplam	434	100,0

Katılımcıların % 61,8'i ülkemizdeki marka, telif ve patent süreçlerini karışık olarak nitelemişlerdir. Bu tarz problemler girişimcilerin iş yapma ruhunu zedeler. Zira yeni buluş ya da ürünün patentini elde etmekte zorlanan girişimci ürünü piyasaya çıkarmakta isteksiz davranacak ve patenti elde edene kadar onu korumak isteyecektir. Markalaşmakta modern işletmecilikte son derece önemlidir. Bu nedenle marka onay süreçlerinin kısaltılması ve kolaylaştırılması şarttır.

Tablo: 20
Ülkemizde telif hakları, marka tescili ve patent süreçlerini karmaşık buluyorum

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	114	26,3
Katılıyorum	154	35,5
Cevap Yok	116	26,7
Katılmıyorum	42	9,7
Kesinlikle Katılmıyorum	8	1,8
Toplam	434	100,0

Sorulara cevap veren gençlerin % 53,9'u genel işletmecilik, iş planları ve iş kurma gibi konularda temel bilgilere sahip olduğunu belirtmiştir. Bu oran gençlerin işletme dünyasına bakışları açısından önemlidir. Bununla birlikte katılımcıların yaklaşık % 30'unun bu hususlarda herhangi bir bilgisi yoktur.

Tablo: 21
Genel işletmecilik, iş planları, iş kurma aşamaları gibi konularda bilgim var

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	88	20,3
Katılıyorum	146	33,6
Cevap Yok	68	15,7
Katılmıyorum	102	23,5
Kesinlikle Katılmıyorum	30	6,9
Toplam	434	100,0

Katılımcıların % 43,3'ü kendi işini kurarak iş hayatına atılmayı riskli olarak değerlendirmektedir. Genç nesildeki bu risk algısının değiştirilmesi ancak eğitim ile mümkündür. Eğitim ile risk ve belirsizlik kavramları ile yüksek risk içeren işlerdeki kazanç oranı genç nesillere anlatılmalı ve uzun vadeli politikaların temeli atılmalıdır.

Tablo: 22
Kendi işimi kurarak iş hayatına atılmayı riskli buluyorum

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	52	12,0
Katılıyorum	136	31,3
Cevap Yok	94	21,7
Katılmıyorum	106	24,4
Kesinlikle Katılmıyorum	46	10,6
Toplam	434	100,0

Katılımcıların % 45,6'sının kafalarında bir iş fikri vardır ve bunu hayata geçirmek için çalışmalar yapmaktadır. Her 4 katılımcıdan 1'i bu soruyu yanıtsız bırakırken, katılımcıların yaklaşık % 30'unun herhangi birinin iş fikri yoktur ve/veya hayata geçirmek için herhangi bir çalışma içerisinde değildir.

Tablo: 23
Kafamda bir iş fikri var ve bunu hayata geçirmek için çalışmalar yapmaktayım

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	60	13,8
Katılıyorum	138	31,8
Cevap Yok	110	25,3
Katılmıyorum	98	22,6
Kesinlikle Katılmıyorum	28	6,5
Toplam	434	100,0

Anketimize katılan genç nüfusun aileleri, kamu sektöründe maaşlı bir işte çalışmaları için onlara telkinlerde bulunmaktadır. Katılımcıların % 54,8'i bu durumu yaşamışlardır ya da yaşamaktadırlar. % 35,9'luk kesim ise ailelerinden bu konuda herhangi bir telkin görmediklerini belirtmişlerdir.

Tablo: 24
Ailem bana kamu sektöründe maaşlı bir işte çalışmam için sözlü telkinlerde bulunmaktadır

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	126	29,0
Katılıyorum	112	25,8
Cevap Yok	40	9,2
Katılmıyorum	60	13,8
Kesinlikle Katılmıyorum	96	22,1
Toplam	434	100,0

Katılımcıların % 58,5'i devlet kadrosunda çalışmanın rahat ve garantili olduğunu düşünmektedir. Bu oran, ülkemizde KPSS sınavına başvuru rakamlarını açıklaması ve devlet memurluğu zihniyetini özetlemesi bakımından önemlidir. Bu görüşe katılmayanlar, tüm katılımcıların % 29,9'unu oluşturmuşlardır.

Tablo: 25
Devlet kadrosunda çalışmanın rahat ve garantili olduğunu düşünüyorum

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılıyorum	120	27,6
Katılıyorum	134	30,9
Cevap Yok	50	11,5
Katılmıyorum	60	13,8
Kesinlikle Katılmıyorum	70	16,1
Toplam	434	100,0

SONUÇ

Çalışma sonuçları İç Anadolu bölgesindeki gençlerin girişimcilik eğilimlerinin zayıf olduğunu göstermiştir. Bunda, Türk toplumuna geçmişten miras kalan ticaret kültürü eksikliğinin de payı vardır. Osmanlılar döneminde uzun yıllar tarım ile ilgilenen Türkler, ticaret ve sanat hayatının uzağında kalmışlardır. Cumhuriyet döneminde ülkede girişimcileri destekleyecek uzun dönemli bir devlet politikasının geliştirilmemesi de, girişimcilik kültürünün gelişmesini engellemiştir.

Eğitim, girişimcilik sorununun temelindeki bir diğer etkidir. Ülkemizdeki ilköğretim kurumlarında girişimcilik ve iş kurma üzerine seçmeli dersler ya da eğitimlerin verilmesi yerinde olacaktır. Bununla birlikte bu derslerde aile iktisadı, temel işletmecilik, iş kurma, iş geliştirme gibi hususlara da değinilerek gençlerin küçük yaştan itibaren bu konularda bilgi sahibi olması ve istek geliştirmesi sağlanabilir. Bankacılık sektörünün ve özellikle kamu bankalarının da genç girişimcileri desteklemesi sağlanmalıdır. Genç girişimcilerin desteklenmesi ekonomimiz için lokomotif görevi görebilir ve istihdam sorununun çözümünde rol oynayabilir. Bununla birlikte ABD’de sıkça görülen girişim sermayesi şirketlerinin yaygınlaşması ve bu tarz şirketlere vergi kolaylıkları getirilmesi de önemlidir. Ülkemizde de bu iş kültürünün yerleştirilmesi önemlidir.

Çalışmaya göre, gençlerin kendi işlerini kurmalarının önündeki en büyük engel sermaye sorunlarıdır. Bu nedenle, girişimcilik ruhuna sahip gençler işletmecilik ve girişimcilik konularında eğitildikten sonra gereken devlet desteği verilerek iş kurmaları sağlanmalıdır. Modern ekonomilerde küçük ve orta ölçekli işletmelere büyük önem verilmekte ve kamu tarafından bu işletmelere aktarılan kaynaklar “israf” olarak görülmektedir. Ülkemiz büyük istihdam sorunu çeken bir ülkedir ve bu sorun ancak girişimcilik ile çözülebilir. Özellikle hizmet işletmeleri ve bilişim işletmeleri, hammaddeye uzaklık sorunu yaşamadıklarından ülkenin her coğrafyasında kurulabilir ve bölgesel kalkınma adaletsizliklerinin giderilmesinde de rol oynayabilirler. Bununla birlikte, günümüzde teknolojik gelişmelerinde etkisiyle giderek artan bir hızda yaşanan değişim yaratıcı, yenilikçi ve girişimci yaklaşımları zorunlu kılmaktadır. Değişimi başlatmak ve değişime ayak uydurabilmek için sorunlara yaratıcı fikirlerle çözümler bulunmalı, bu çözümler yenilikçilik ile geliştirilmeli ve girişimcilik ile hayata geçirilmelidir. Girişimcilerin önünü açmalı, yasalar dahilinde rekabete izin verilmeli, yenilik ve farklılık içeren her türlü girişim fikrine sahip çıkılmalıdır. Bölgesel ve ulusal kalkınma ancak başarılı girişimler ile mümkün olabilecektir.

KAYNAKÇA

- ARIKAN, Semra (2004), Girişimcilik-Temel Kavramlar ve Bazı güncel Konular, Sayasal Kitapevi.
- BYGRAVE William ve HOFER, Charles (1991), “*Theorizing About Entrepreneurship*”, Entrepreneurship Theory and Practice Winter, ss. 13-14.
- COULTER, Mary (2008), Entrepreneurship in Action, Prentice Hall-Pearson Education Inc. Nex Jersey.
- ÇELİK, Adnan ve AKGEMCİ, Tahir (1998), Girişimcilik Kültürü ve Kobiler, Nobel Yayınları, Ankara.
- DİLSİZ, İrfan ve KÖLÜK, Nihat (2008), Meslek Yüksekokulları İçin girişimcilik, Detay Yayıncılık, Ankara.
- DÖM, Serpil (2008), Girişimcilik ve Küçük İşletme Yöneticiliği, Detay Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara.
- LAMBLING, Peggy ve KUCHL, R. Charles (2000), Entrepreneurship, Second Edition, Prentice Hall.
- MİNNİTİ, Maria ve BYGRAVE, William (2000), “*The Social Dynamics of Entrepreneurship*”, Entrepreneurship Theory and Practice, Spring.
- SCHUMPETER, A. Joseph (1991), The Economics and Sociology of Capitalism, Editör: Richard Swedberg, Princeton University Press, New Jersey.
- SCHUMPETER, Joseph (1947), Economic Theory and Entrepreneurship History, Cilt: 7, ss. 63-84.
- SCIASCIA Salvatore ve De Vita Ricardo (2004), The Development of Entrepreneurship Research, Working Paper.
- SUNAR, Lütfi (2011), Türkiye’de İş Ortakları Durum Çözüm Önerileri, İTO, İGİAD, İstanbul
- TEKİN, Mahmut (2004), Girişimcilik ve Küçük İşletme Yönetimi, Ankara.
- TİTİZ, Tınaz (1994), Girişimcilik, İnkılâp Kitabevi, İstanbul.
- TOP, Seyfi (2006), Girişimcilik - Keşif Süreci, Beta Yayınları, İstanbul.
- TUNÇ, Barbaros (2007), İşletmelerde Yaratıcılık, Yenilikçilik, Girişimcilik Yönetimi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.
- TUTAR, Hasan ve KÜÇÜK, Orhan (2003), Girişimcilik ve Küçük İşletme Yönetimi, Seçkin Yayınları, Ankara.
- YENİÇERİ, Özcan ve İNCE, Mehmet (2005), Bilgi Yönetim Stratejileri ve Girişimcilik, 19. Kültür ve Sanat Yayıncılık, İstanbul.
- YURTSEVEN, Rıdvan (2007), Girişimcilik Küçük Bir İşletme Kurmak ve Yönetmek, Detay Yayıncılık, Ankara.